

۱- ده کلمه که به نظر شما مهم اند از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

دقت - علامت سوال - عجیب و غریب - معلق - احوال

پرسی

فیلسوفان - ابوریحان - مسئله - ناخوش - جاهل

۲- زیر شکل صحیح کلمه های داخل کمانک، خط بکشید.

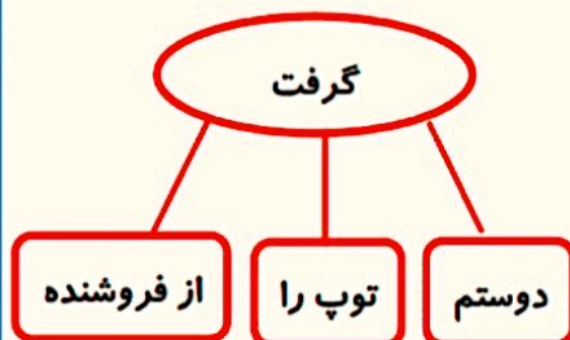
- الف) دانشمندان، دشمن سرسخت (جمل - جمل) و دوستدار دانش هستند.
ب) ابوریحان بیرونی واپسین لحظات زندگی خود را (می گذرانید - می گذرانید).
پ) بعضی ها به دنبال موجودات عجیب و (قریب - غریب) فضایی هستند.

۳- نمودار جمله های زیر را رسم کنید.

مسعود گل را از گل فروشی خرید.

دوستم توپ را از فروشنده گرفت.

۱ - مانند نمونه کامل کنید.

جواب:

ح	حتی	حالت	د	دانشمند
ا	ابوریحان	حالت	ق	قرمان
ل	لیز خوردن	حالت	ت	تحقیق
ت	توضیح	حالت		
ف	فلان	حالت		
ض	ضرب المثل	نضا		
ا	اتفاقات	حالت		

جوابی دیگر:

ح	حوض	حالت	د	دانشمند
ا	ارتفاع	حالت	ق	قرمان
ل	لهجه	حالت	ت	تحقیق
س	تسنه	حالت		
ف	فرساد	حالت		
ض	ضامن	نضا		
ا	آسیاب	حالت		

هگم درس

۲- با توجه به متن درس، جاهای خالی را پر کنید.

ابوریحان بیرونی، یکی از بزرگترین **ریاضی دانان** و فیلسوفان ایرانی بود و همی زندگی او در **راه گسترش علم** و تحقیق و دانش اندوزی گذشت. این دانشمند بزرگ به علت **اتفاقات** می اندیشید و به کشف چیزهای ناشناخته **عشق** می ورزید.

۱- از روی سرمشق زر، خوشخط و زبا بنوسید.

حمد بر کردگار یکتا باد. که مرا شوقِ درس خواندن داد.

در سرِ من هوای درس نهاد در دلِ من محبتِ استاد

۲- پاسخ هر سوال را در خانه‌ی خود در جدول بنویسید.

۱. به سوالات ... می دهیم. ← پاسخ

۲. کسی که انتظار می کشد. ← منتظر

۳. آسان نیست. ← سخت

۴. روزها در آسمان می بینیم. ← خورشید

۵. ... دیوار موش دارد، موش هم گوش دارد. ← دیوار

۶. مخالف بلند است. ← کوتاه

۷. نام دانشمندی که در درس آمده است. ← ابوریحان

۸. مهر و محبت مادر به فرزند ← مهرمادری

۹. علم حساب ← ریاضیات

۱۰. نیرومند ← قدرتمند

حدود هزار سال پیش کودکی در شهر ری به دنیا آمد. پدرش زکریا، نام فرزندش را محمد گذاشت که بعدها به نام «رازی» شهرت پیدا کرد. محمد از کودکی به کسب علم و دانش علاقه داشت. در آن زمان شهر ری یکی از مراکز مهم علم و ادب بود. او بسیار کنجکاو و دقیق بود و همیشه باعث تعجب معلمانش بود؛ زیرا تمام درس هایش را کامل یاد می گرفت. محمد، ریاضیات، ستاره شناسی و بیشتر علوم زمان خود را در روزگار جوانی فراگرفت. او علم پزشکی را به طور جدی دنبال کرد و برای تکمیل تحصیلاتش به شهر بغداد رفت و در آنجا به مرتبه‌ی استادی در این علم رسید. پس از بازگشت از بغداد، بیمارستانی در شهر ری تأسیس کرد و در آنجا علاوه بر مداوا و درمان بیماران، به تربیت دانشجویان زیادی پرداخت. از مهم ترین صفات این پزشک بزرگ می توان به اخلاق نیکو و خوش رفتاری او با بیماران اشاره کرد. رازی نسبت به بیماران نیازمند و تهیدست هم بسیار مهربان بود. او در علم پزشکی یافته ها و کشفیات فراوانی از جمله «الکل» دارد و آثار زیادی را از خود به یادگار گذاشته است. کافی است بدانیم بسیاری از کتاب های او در برخی از دانشگاه های مشهور جهان تدریس می شد. این پزشک، دانشمند و کاشف عالی مقام که از افتخارات بزرگ مسلمانان و کشور ماست، در شهر ری، همان جا که به دنیا آمده بود، در گذشت.

۱- محمد پس از بازگشت از ری، چه کرد؟

جواب: بیمارستانی در شهر ری تأسیس کرد و در آنجا علاوه بر درمان بیماران، به تدریس علم طب پرداخت.

۲- چرا محمد به «رازی» شهرت پیدا کرد.

جواب: چون محمد در شهری ری به دنیا آمد و بعد ها به این نام مشهور شد.

۳- دو مورد از صفات رازی را بنویسید.

جواب: او اخلاق نیکو داشت و خوش رفتار و کنجکاو و دقیق بود.

۴- چرا نویسنده در سطر چهارم متن، کلمه ی «زیرا» را به کار برده است؟

جواب: چون جمله قبلی را به جمله بعدی ربط داده و علت آن را توضیح می دهد.

۵- برای این متن یک مناسب بنویسید.

جواب: نگاهی بر زندگی زکریا یا زندگی نامه زکریا رازی.

انشایی بنویسید که چهار بند داشته باشد. موضوع انشا «پاییز» است. ابتدا بند مقدمه را بنویسید. سپس برای موضوع کلی «پاییز» دو موضوع کوچک تر بنویسید تا موضوع هر یک از دو بند بعدی متن باشند. در پایان بند نتیجه گیری را بنویسید.

موضوع هر بند را بنویسید.

بند دوم ← تغییر رنگ برگ درختان

بند سوم ← مهاجرت پرندگان

مقدمه: یک سال از چهار فصل تشکیل شده است: بهار، تابستان، پاییز و زمستان.

متن انشا: هر فصل زیبایی خاص خود را دارد. در پاییز برگ درختان تغییر رنگ می‌دهد و پرندگان شروع به مهاجرت می‌کنند.

همه برگ‌های درختانی که در بهار و تابستان سبز بودند، در پاییز به رنگ قرمز، نارنجی و زرد درمی‌آیند و همه درختان رنگارنگ و چشم‌نواز می‌شوند. جنگل‌ها و پارک‌ها بسیار زیبا می‌شوند.

هوا در فصل پاییز سردتر می‌شود و غذا برای پرندگان کمیاب‌تر می‌شود. آنها برای اینکه بتوانند غذا و محلی مناسب خود را پیدا کنند، در ابتدای پاییز شروع به جنب و جوش و مهاجرت می‌کنند.

نتیجه‌گیری: در فصل پاییز درختان خود را می‌تکانند و برگ‌های زرد و سرخ خود را بر روی زمین می‌ریزند. پرندگان با جنب و جوش زیاد خود را آماده سفر طولانی و دراز می‌کنند.

بند دوم ← زیبایی طبیعت در پاییز

بند سوم ← میوه‌های پاییزی

مقدمه: به نام خداوند مهربانی که این همه زیبایی را برای آفریده است، انشای خود را آغاز می‌کنم.

متن انشا:

من فصل پاییز را خیلی دوست دارم. در پاییز همه برگ به رنگ زرد و نارنجی و قرمز و قهوه‌ای درمی‌آیند و انگار همه جا رنگارنگ و زیبا و چشم‌نواز می‌شود.

در پاییز خرمالوها می‌رسند و لیمو شیرین، پرتقال و انار به بازار می‌آید. بعضی وقت‌ها مادرم انارها را دانه می‌کند و به آن‌ها گلپر و نمک می‌زند و در کاسه‌های کوچک می‌ریزد و به ما می‌دهد که من خیلی خوشم می‌آید.

نتیجه‌گیری:

پاییز خیلی خوبی‌ها، قشنگی‌ها و خوراکی‌های خوشمزه دارد که من آن‌ها را خیلی دوست دارم و همیشه دوست دارم زودتر پاییز شود.